

Ce kdo misli, da to naše delo za sporazum ni potrebno in sumničj našo delo, mu povemo, da edino patrijotično (domoljubno) mislimo mi, ker nihče ne ve, kaj bi bilo z našo državo, ako pride v srednji Evropi do večjih nemirov in naša država tedaj ne bi še bila urejena. Če pa bo urejena, bo vsak Slovenec, vsak Hrvat želel, da tudi ostane v tej državi in bo pripravljen za njo tudi na žrtve, ker bo uverjen, da doprinaša žrtve na korist svojega doma, za blagor svoje rodbine!

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Ker so radikali prelomili dne 13. aprila v Zagrebu sprejete pogoje za sporazum in so šli v politični nepoštivosti tako daleč, da so predspoznamni zapisnik tajili, se je ta zapisnik v nedeljo po glavnih listih Slov. ljudske stranke, Hrvatske seljaške republikanske stranke in Jugoslovanske muslimanske organizacije objavil v izvirniku in tudi po fotografiji, da ga ne bo več mogoče tajiti in da bo radikalna verolomnost odkrita in pribita.

Nas vse vlada silno stiska z novimi davki, z nazadnjaškim vojaškim zakonom itd., proti Hrvatom se pa vodi posebno nasilno politiko s pomočjo raznih špijonov in tudi najgršega, kar jih Jugoslavija pozna, v osebi Gagliardija, ki je bil med vojno avstrijski špijonski oficir, po vojni pa habsburški priganjač in zarotnik. Sedaj je pa ta izvržek dobil dovoljenje bivanja v Zagrebu, kjer pridno obiskuje policijo ter ovaja Hrvate. Špijona Gagliardija so vladi priporočali demokrati in vlada je tudi v tem, kakor v vseh nazadnjaških in protiljudskih stvareh sledila demokratičnim nasvetom.

ALBANSKI MONARHISTI

mislijo rumunskega princa Nikolo napraviti za svojega kralja, ker upajo, da bodo s tem po sorodstvu vladarskih hiš na Balkanu uživali razne koristi od male antante. Mislijo, da se bo vse to že rešilo, ko bo v kratkem mala antanta imela svojo konferenco v Sinaji. S to konferenco pa računajo tudi monarhistični zarotniki proti sedanji Rusiji, upali je pa, da bo češka previdnost ohladila rumunsko ali pa tudi beograjsko bojazelnost.

RADI ZASEDBE PORUHRJA

je vedno večje nesoglasje med Francijo in Anglijo, ki grozi, da bo vojno odškodninsko vprašanje sama brez Francije uredila. Italija je na angleški strani. Med Anglijo in Francijo poseduje češki minister in diplomat dr. Beneš, ki priporoča, da bi se Nemčijo uredilo pred Društvom narodov na podobni način, kakor Avstrijo.

CEHOSLOVASKO POSOJILO NA ANGLESKEM.

Čehoslovaška vlada se pogaja z neko večjo angleško bančno skupino glede najetja posojila v Angliji v znesku 2 in pol milijarde čK. — To posojilo bi dobila privatna podjetja, čehoslovaška država bi za posojilo samo jamčila.

NEMŠKA INDUSTRIJA NA DALJNEM VZHODU

je zavzela velik razmah ko še ni preteklo leto dni, ko je bila prepoved prihoda Nemcev preklicana in sicer v Hongkongu in druge angleške naselbine. Ta okolnost je takoj vplivala na trgovino na Daljnem Vzhodu in trgovci v Hongkong so dobili nevarne konkurente. Vse v Hongkongu izhajajoče časopisje opozarja na silno prizadevanje Nemcev, ki hočejo po sedemletnem prestatku iznova dobiti v svoje roke trg ter doseči predvotne uspehe. Ne glede na to, da je v Hongkongu in Singaporu, kamor je prodril nemški vpliv, še malo zastopnikov nemške industrije, se že sedaj občuti nemški vpliv.

S PRSTOM KAZITE ZA KRIVCI.

Naši ljudje pripovedujejo: Kdo je vendar dal Srbom moč, da nas Slovenci in Hrvate s strašnimi novimi davki, z neusmiljenim vojnim davkom in z izmозgavanjem naših krajev spravljajo v nepregledno nesrečo?

Nihče drugi, nego tisti, koji so na Vidovdan leta 1921 glasovali v ustavotvorni skupščini (prvem izvoljenem državnem zboru) za velesrbsko centralistično ustavo. Na Vidovdan 1921 se je s skromno večino 13 glasov sprejela ustava (osnovni državni zakon ali postava), po kateri se je vzelo Slovincem in Hrvatom pravico, da s svojim denarjem sami odločajo. Ta dan se nam je vzela lastna kasa in ves denar iz Slovenije in Hrvatske se mora stekati od tedaj samo v centralistični in nenasični Beograd. Tega dne se je dala samo Velesrbom pravica sklepati in določati zakone (postave).

Kar sklepa in odreja sedaj slabega vlada v Beogradu in njena srbska večina, vse to je zakrivil oni, ki je zakrivil centralistično ustavo.

Ce ne bi bilo te velesrbske ustave, bi danes Slovenci za se imeli svojo kaso, naš davčni denar bi se ne stekal v Beograd, ampak bi Slovenci sami s tem denarjem odločali in gospodarili. Zakone, posebno gospodarske vsebine bi mi Slovenci sami skleпали in določali take, kakor so za nas in naše slovenske kraje potrebni in primerni. Tu ne bi imeli drugi nič odločati. A demokrati (liberalci in samostojni) so se prodali Velesrbom in so glasovali za centralistično ustavo in s tem pokopali našo slovensko in hrvatsko samostojnost.

Proti slovenski samostojnosti, proti lastni naši kasi, proti pravici, da sami določamo zakone (postave) so na

Vidovdan leta 1921 glasovali: dr. Vekoslav Kukovec, dr. Gregor Zerjav, profesor Reisner od slovenske liberalne stranke ter Ivan Pucelj, Ivan Mermolja, Ivan Majeen, Ivan Urek, Josip Drogenik, Fr. Rajer, Iv. Kirbiš, M. Kušar in dr. B. Vošnjak od Samostojne kmetijske stranke. Sokrivi so pa tudi Radič in njegovi hrvatski poslanci, koji so tudi po volitvah leta 1921 ostali doma in so ta ko prepustili, da Velesrbi počenjajo kar hočejo.

Ce bi gorej imenovani liberalni in samostojni ter Radičevi poslanci na Vidovdan leta 1921 glasovali z našimi poslanci proti srbskim demokratom in radikalom, bi danes mi Slovenci in Hrvati že imeli svojo samostojnost. Ne bi nam srbski radikali narekovali tako strašnih novih davkov, ne tako gorostasnega vojaškega zakona in drugih takih lumparij.

Slovenci in Hrvati! S prstom kazite za krivci, za izdajalci!

VOJAŠKI ZAKON SPREJET.

(Dopis iz Beograda)

Kar smo že naprej prerokovali, to se je zgodilo. Srbski radikali in demokrati so dali naši državi nov vojaški zakon, ki bo še pozne rodove tepel in neusmiljeno, brezsrčno izžemal. Poslanci Slov. ljudske stranke so se sami cel mesec borili proti tej strašni šibi. Nekaj časa so jim pomagali srbski zemljoradniki, nekateri demokrati, mohamedanci in še drugi. A ko se je šlo za glavno glasovanje, kdo je «za» in kdo je «proti», so vsi, razum naših, vrgli puško v koruzo. V soboto, 14. julija je bila končana v državnem zboru glavna razprava o vojaškem zakonu. Naš Jugoslovanski klub je poslal najboljšega svoje strokovnjaka v vojaškem oziru in živahnega govornika Karla Škulja, da neustrašeno in v lice pove srbskim ministrom, samemu Pašiču, vojnemu ministru in vladnim klečaplazcem, da Slovenci nismo strahopetci. Škulj je izbornorešil svojo nalogo. Med drugimi je trdil: «Dovolj je bilo krvoprelitja. Dovolj vojske. Ni je treba več! Delajte raje za mir in zadovoljstvo. Ravno vi tu v Srbiji, kjer se je prelilo toliko in toliko krvi v stoletnih bojih, Vi imate sveto dolžnost, da dvignete pred celim svetom palmovo vejico pravega iskrenega miru. Bodite za vzgled celému svetu. Mi nismo proti obrambi naše domovine. A mi smo proti takemu strašnemu vojnemu zakonu. «Mir, mir nam dajte, a ne vojsko!» Srbi so strmeli, poslušali, šlo jim je k srcu, kar jim je govoril Slovenec, a kaj pomaga, ko pa Velesrb. Pašič hoče imeti tak vojaški zakon in ker ga hočejo velesrbski oficirji!

Vsi srbski radikali, vsi demokrati, vsi Nemci, vsi mohamedanci iz Macedonije, vsi srbski zemljoradniki so oddali svoje glasove za vojaški zakon. Samo slovenski poslanci (in socialist Divac) so bili tako pogumni, da so glasovali «proti». Redki so bili glasovi «proti». Ni bilo ta dan v Beogradu ne bosanskih muslimanov in seveda tudi ne Radiča.

In veste, kdo je posebno živahno glasoval «za» vojaški zakon? Nemški poslanec Schauer, urednik «Cillier Zeitung». Z vsemi svojimi nemškimi poslanci (8 po številu) se je torej prodal srbski vladni večini. Če bi se bili Nemci vsaj odstranili! A niti tega si niso upali! Kaj poreko k temu nemški volilci iz Dravskega polja, Maribora, Ptuj, Slov. gorice, Apačke kotline in vsi oni, ki so dne 6. marca metali kroglice v šesto skrinjico! Korobač militarizma tepe nas vse brezsrčno! Na stotine naših sinov umira za Malarijo v Makedoniji, oprostite bodo po novem zakonu skoro nemogoče, vojaški davki, vojaška taksa, davek za komoro, podpora za družine potom občin, odvzete konj in vozov, bodo nekaj strašnega za našega kmeta. To velja enako za Slovence kakor Nemce. Saj dobiva Schauer polno pritožb zaradi vojaštva iz obmejnih krajev. A on glasuje za nadaljevanje krivic! Volilci, ki ste metali kroglice v šesto skrinjico, zahvalite se tudi nemškimi poslancem za «dobrote» vojaškega zakona!

Tudi edini slovenski demokrat profesor Reisner iz Ljubljane je glasoval «za». Pa o demokratih se ne čudimo, saj vemo, da so proti slovenskemu ljudstvu.

A pravega strahopetca se je pokazal Pucelj! Bil je ta dan v zbornici. Ko pa se je pričelo glasovanje, je Pucelj po tihem zbežal iz dvorane v klub. Vzel je klobuk in se skrivil v mestu. Ni si upal glasovati proti zakonu. Bal se je zameriti Miklavžu Pašiču in srbskim radikalcem! Naš korajžni Bedjanič je šel iskat Pucelja pred končanim glasovanjem, češ: «Pokaži sedaj Pucelj, kot vodja samostojnežev, svojo barvo!» A sluga je povedal, da jo je Pucelj s klobukom in palico v roki odkuril. Po shodih in pa po «Kmetijskem listu» bo pa Pucelj naprej lagal, da so «klerikalci» zakrivil vojaški zakon.

In Radiča zopet ni bilo z njegovimi 70 poslanci. Kaj pomagajo, če vpijejo Radičevci, da so proti vojski, proti militarizmu, če pa pustijo, da srbski poslanci delajo zakone (postave) kakor hočejo. Radičeva politika je v tem oziru žalostna igra.

Te dni se vrši še podrobna razprava in glasovanje vojaškem zakonu. Od naših poslancev še bodo govorili proti: Bedjanič, Krajnc, Žebot, Vesenjaj, Pušenjak in morda še kateri drugi.

Plevnik Jurij:

NOVA CESTA LESIČNO—SLIVNICA.

Cesta Lesično—Slivnica v kozjansko-šmarnskem okraju navzlic tehničnim in finančnim težkočam prav pridno napreduje, kar je menda zasluga delovanja g. M. Vrečka, ker se je z vso lastno energijo in podvzetnostjo lotil dela.

Navzlic temu, da je že avstrijska vlada spoznala velikanski pomen te ceste glede kulture kakor strategije, se je na večkratne interpelacije poslancev v dunajskem drž. zboru končno po daljših debatah vendar posrečilo izposlo-

vati od vlade potrebnega kredita za udejevitvev te vseskozi prepotrebne ceste.

Prišla pa je vsetovna vojska in predpriprave za cesto so se ukinile. Toda že v jeseni 1914 se je pričelo z delom, pri katerem se je vporabilo ruske ujetnike. Toda takrat ni bilo nobene živahnosti ne pri vodstvu, še manj seveda pri delavstvu. — Marsikdo, ki ne razume tehnike, je bil v dvomu o možnosti naprave te ceste. ker kraji, po katerih se vije, so skoro nepristopni, romantično divji. Toda danes ni moderni tehnik nič nemogoče in cesta bode v do-glednem času izpeljana v velikanskih vijugah skoro vodoravno, tuintam nad strašnimi prepadi vsekana v živo skalo in zavarovana z raznimi zavorami.

Ta cesta bode velikanskega pomena ne le za kmetijstvo, ki je tukaj povprečno razvito, temveč tudi za prsveto in turistiko. Zdravo podnebje, idilčne pokrajine ob-raščene z raznolikim sadnim drevjem vabijo tujca, da si pride pogledat in uživati njih čare. Toda dosedaj se je vsak bal dohoda po kozjih stezicah... Gostiln ob novi cesti je že kar na kupe, le trgovin primanjkuje. Med gostilnami zavzema glavno mesto g. Vrečko v Žegru, ker tukaj je brezhibno postrežen vsak, še tako izbirčen turist. Tudi kar se tiče duševne hrane je v tem gorskem gnezdu preskrbljeno, ker katoliški časopisi kakor «Slovenec», «Bogoljub», in «Slov. Gospodar» so stalni gostje v tej gostilni.

Pozabiti ne smemo Mažičeve gostilne v Košenci, kate-re se je pa cesta «žal», nekoliko izognila... Namenoma?

Košenca je kraj starih običajev in navad in dosedaj nepoznan s plankami zabit svet, ki mu bode cesta vrnila vso izgubljeno prelest in po krivici nepripoznano veljavo. Prebivalci so stardkopitni, miroljubni in udani v svojo usodo, ki jim novotarije takozvanega modernega sveta ne gredo v glavo. — Lahko si mislimo, kako čuden se bode zdel temu gorskemu nepokvarjenemu ljudstvu navajenemu mira in pokoja — šum promet! Toda prilagodili se bodo tem novim razmeram tem lažje, uvidevši, koliko blagostanja jim bode novozgrajena cesta prinesla.

Mažičeva gostilna v Košenci si je pridobila svoj sloves vsled točenja res pristnega naravnega vina in sadjevca ter — kranjskih klobas. Sploh se tukaj dobi vse, kar sliši v dobro gostilno za želodec.

Kraj je izvanredno prikupen, raz katerega je krasen razgled tja do sive brezkončnosti. Kdor išče romantike in poezije, naj pride semkaj! Gostilničar je narodnjak in naš človek, ki si je stekel že mnogo zaslug za našo katoliško stvar. Skrbeč za dobrobit svojih gostov, si je skrbel njih srca in tako mu procvita njegova obrt. Grajevredno pa je to, da gostilna nima niti enega časopisa. Toda duh časa bode tukaj naredil svoje.

Toda vrnimo se k cesti vsled katere bodo zemljišča pridobila na svoji vrednosti: dosedaj so se prodajala itak globoko pod nominalno vrednostjo, ker ni bilo tujcev-kupcev. Opozarja se interesne na naše kraje, zemljišč ob novi cesti dovolj na prodaj in podjeten in soliden trgovec bi tukaj kaj dobro uspeval, ker ni daleč okrog nobene trgovine. Interesentje se vabijo, naj se glede nakupa zemljišč obrnejo na naslov dopisnika, Košenca št. 65, pošta Planina pri Sevnici.

Cesta bode torej v do-glednem času dograjena in izro-čena prometu. Treba pa je izrecno povdarjati, da se se-danja vlada vse premalo briga za zgradbo cest v Sloveniji. Naj bi se za stvar zainteresirali poslanci! Poslanec SLS prosimo, naj glede cest interpelirjo pri ministrtvu javnih del in zgradb.

Izročitev ceste prometu pa bode spremenil sistem življenja tukajšnjemu prebivalcu, ki se bode moralo prilagoditi nastopivšim razmeram, če noče da ga bode tok industrije podsul. Da, industrije, našle so se še namreč premogovne žile, ki segajo nepoznano daleč in kakor kažejo vsa znamenja, ga je dovolj v teh pogorjih. Da to ni za naš kraj malega pomena, se razume ob sebi.

Iz teh vrstic je razvidno, da se i mi hribovci bližamo velikanskemu napredku, da bode zanemarjeni kozjanski okraj pridobil na svoji vrednosti, če prav ne iz lastnega nagiba. Beda se umiče blagostanju, če se pa umiče sreči, kdo ve? ...

Naše prireditve.

Dekliški shod na Libni pri Vidmu od Savi. Dne 22. julija bo veliki dekliški shod Marijinih družb in Dekliških zvez na Libni pri Vidmu za celo Posavje. Sprevod je: 1. Ob 9. uri se zberemo pri Videmski župnijski cerkvi, od koder odkorakamo med petjem Marijinih pesmi z družbenimi zastavami na Libno, kjer bo pridigovalec č. gospod svetnik Janez Kalan. 2. Po sv. maši nastopijo govorniki iz Celja, nato govornice mladenke. 3. Sklepete pete Mar-litanije in posvetitev brezmadežni. Udeleženke shoda na Libni dobe pri župnih uradih posavja izkaznice za polo-vično vožnjo. Prineso naj s seboj družbene zastave.

Jegličeva slavnost v Jarenini. Kakor smo že poro-čali, priredi naša mladina v nedeljo, dne 22. julija v Jarenini proslavo jubileja vladike dr. Jegliča. Proslave se udeleži tudi lepo število Mariborčanov. Po večerni-cah bo govor o dr. Jegliču, nato pa priredi mariborski Ljudski oder dve burki enodejanki. Po predstavi za-bava na vrtu g. Cvilaka.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo priredi na Anino nedeljo, dne 29. julija 1923 javno tombolo na Štiberjevem travniku. Dobitki so lepi in dragoceni. Cena posameznim srečkam je 5 din. ter se dobe v trgo-vinah in pri posameznih članih društva. Po tomboli prosta zabava.

Dekliški tabor na Ptujski gori. Kar dva ženska shoda zaporedoma sta se vršila zadnji dve nedelji na Ptujski gori. Predzadnji nedeljo shod mariborske Zenske zveze, zadnji nedeljo pa so napravila na Ptujsko goro izlet dekleta celega Dravskega polja. Po sv. opravi, pri katerem je pridigal hočki kaplan g. Polak, so se ženske in dekleta pred

cerkvi zbrale k zborovanju. Šhod je otvoril domači gosp. župnik Zagoršak, predsedovala je gospodična Marica Bregant. Tajnik Krajnc iz Maribora je v svojem govoru opozoril zborovalke na dobrotelost, kjer se žene in dekleta lahko najlepše in najuspešnejše udeležujejo. O dobrotelosti bi naj razpravljale naše Dekliške zveze, Orlice in Marijine družbe pogosto na svojih mesečnih sestankih! Nato so govorile: predsednica Marija Bregant: o krščanski vzgoji in verski šoli, Marija Čížek iz Hoč: o treznosti zlasti med člani in članicami naših organizacij. Ana Stern iz Frama (ki je bila obenem tajnica na zborovanju): o ljubezni do domovine. Filomena Visočnik iz Hoč je deklamirala «Stražnika na meji slovenski». Neža Klasinc iz Cirkovec je govorila o krščanski družini. Nazadnje je Helena Jurič iz Sv. Lovrenca na Dravskem polju priredila zborovalkam prav praktično in odkrito vprašanje vesti o modi in oliku. Njeno neprisiljeno podajanje je pri vsej resnosti izredno ugajalo. — Na zborovanju so dekleta sklenila, da hočejo v vsaki župni obnoviti oziroma ustanoviti Dekliške zveze, vse dekliške zveze celega okraja pa se združijo v okrajno Dekliško zvezo. Tudi po drugih okrajih se Dekliške zveze živahno gibljejo. Upamo, da bodo kmalu vse Dekliške zveze mariborskega okrožja združene v močno okrajno organizacijo. Tudi dekliške zveze celjskega okrožja se pridno organizirajo v Celjski okrajni dekliški zvezi, ki sega od Dravograda do Brežic. Dekleta, ne odnehajte, dokler ne izvedete svoje organizacije do zadnje vasi! Potem pa greste organizirati v Prekmurje in na Hrvaško, kjer vas čaka še hvaležno delo!

Prireditve konjiškega orlovskega okrožja v Makolah dne 8. julija je izborna uspela. Ves trg je bil v slavnostni obleki. Na predvečer in v nedeljo na vse zgodaj so pokali topiči in je igrala godba kot — začetek slavnosti. Ob pol 10. uri je bil sprejem bratskih odsekov, na kar se je razvil sijajen sprevod s konjiškim praporom in okrajnim predstvom na čelu. Za gosti je korakal domači odsek, nato dekleta v narodnih nošah in kar je posebno treba omeniti: župani vseh šestih občin. Po maši na prostem in blagoslovitvi po požaru uničene in sedaj na novo postavljene posojilnice je bilo ljudsko zborovanje. O. P. dr. Kotnik in zastopnik SKSZ dr. Jeraj sta v lepo zasnovanih govorih navduševala mladino za delo na združenem polju in pa visoke cilje Orlovstva. Popoldan je bila javna telovadba. Videli smo res dovršen nastop vseh različnih skupin. Starejši ljudje, ki so prvič videli kaj takega, so bili kar zamaknjeni. Vse nam je ugajalo, a najbolj proste vaje Orlic s petjem. To je bila najbolj učinkovita točka bogatega sporeda. Bil je to prvi javni telovadni nastop v Spodnji Dravinjski dolini. Upamo, da uspeh ne bo izostal. Starejši fantje celo moške so rekli: Kar pristopil bom k Orlu Bratom in sestram, ki se niso strašili dolgega pota iz Konjic, Oplotnice, Žic in Loč, naša najiskrenejša hvala! S svojim nastopom so pridobili orlovski misli veliko novih prijateljev, to jim bodi plačilo za njih trud! Saj Orle ne išče svoje časti, ne išče plačila za se, dobrobit organizacije mu je najboljša plačila. Ker Orli ne iščemo posebne časti, zato tukaj nikogar tistih ne imenujem, ki so si pridobili največ zaslug za to dobro uspelo pridobitev. Vsem ključem naš iskreni Bog živil!

Tedenske novice.

Žrtve Drave. V zadnjem «Gospodarju» smo javili pretužno vest, da so valovi Drave pogoltnili po nesreči štiri duhovniška življenja. Drava je naplavila dne 17. t. m. pri Sv. Lovrencu doslej tri žrtve in sicer oba gospoda župnika M. Volčiča in Baznika ter premicijanta Ribiča. Pogreb gospoda Volčiča se bo vršil v Breznu v petek, dne 20. t. m. ob 8. uri zjutraj. G. župnik Baznik in premicijant Ribič pa sta bila pokopana pri Mariji v Puščavi danes v četrtek, ob 8. uri zjutraj. Bogoslovca Deržečnika, ko pišemo te vrste, še niso našli.

Dravska nesreča. Josip Držečnik. Najmlajša žrtev dravske nesreče je bil bogoslovec gospod Josip Držečnik. Rojen je bil 7. aprila 1902 v Orlici, župnija Ribnica na Pohorju. Bil je sin vrlo krščanske, ugledne, zavedne in daleč okrog znane družine Vinšekove. Ze v ljudski šoli je kazal posebno nadarjenost in marljivost. Zato ga je dobri oče dal v šolo. V dijaškem semenišču je našel v razburjeni mladeniški dobi varno zavetje. Bil je zelo dober dijak. Ko je izvršil gimnazijo ga ni nihče silil ali mu prigovarjal za bogoslovje. Sam se je zato odločil ter spolnil tiho željo svojih dobrih staršev in blagih sorodnikov. Letos po drugem letu bogoslovja je bil posebno pobožen ter je skoraj vsaki dan pristopil k mizi Gospodovi. Bil je vobče mirnega, ponižnega in dobrohotnega značaja; bil je abstinent. Soboto pred grozno nesrečo je še opravil prav lepo svojo pobožnost v cerkvi. Preden so stopili v usodepolni čoln je opominjal, da bi bilo boljše, iti na most a ga niso poslušali. Ta blagi gospod je bil veselje staršev, sorodnikov in ponos cele župnije. Tega blagega gospoda je morala kruta smrt na tak način iztrgati iz lepega mladeniškega življenja. Velika žalost in potrtost obdaja dobre starše, sorodnike in celo župnijo radi te izgube. Naj bo v tolažbo staršem vzgled očaka Jakoba, ki je tudi na kruti način izgubil najljubšega Jožefa a je bilo po dolgem času snidenje tem bolj veselo. Tako je šel dobri Pepek k Očetu, da prosi za svoje ter bo snidenje nekdanj tem bolj veselo. Dobri Pepek, počivaj v miru. Bridko in hudo je, da še do 14. julija ni znano nič o vtopljenih.

Iz škofijskega dvorca. Priprave in poprave v škofijem domu so toliko napredovale, da je škof dr. Anton Karlin 18. t. m. že odprl svoje prostore za one, ki bi želeli v kateremkoli oziru ž njim govoriti. Kedaj se bo vršilo slovesno ustoličenje za danes še ne moremo naznaniti. Kakor slišimo bo slovesna inštalacija škofa dr. Karlina dne 29. julija.

Važnosti in podrobnosti glede katoliških shodov v Ljubljani in Zagrebu bomo začeli pričebčevati v prihodnjih številkah Gospodarja.

Lepa slovesnost pri Svetemu Roku nad Šmarjem pri Jelšah. Že dva dni pred 16tim julijem so vrla šmarska dekleta in domači Orli se posvetili popolnoma pripravam na slavnost. Fantje so v soboto postavljali mlaje in slavoloke ob potu k sv. Roku, dekleta pa so opletla vse z nebromjem vencev; v nedeljo se je odela še romarska cerkev sv. Roka v praznično oblačilo. Vnema za zunanji sijaj je bila povsod tem večja, ker se med jubilanti nahaja tudi šmarski miljenec — rojak g. profesor J. K. Vreže. Kakor je pri vseh katoliških prireditvah zadnjih let gosp. profesor Vreže vedno desna roka šmarskega gospoda kanonika L. Bohanca, neustrašeno skrbeč zato, da Šmarčanom pripravi kaj lepega, tako je sedaj tudi cela šmarska fara tekmovala, da se oddolži po svojih močeh svojemu najdražjemu rojaku-jubilarnju. Povečevalo pa je zanimanje za pomenljivo slavnost še dejstvo, da je z izbiro Sv. Roka za proslavo 35letnice mašništva počastil Šmarje eden najznamenitejših letnikov lavantinske duhovščine. Naj slede samo imena in vsak, kdor nekoliko pozna našo domačo zgodovino, bo lahko spoznal, da je s temi imeni v najozji zvezi vsak znamenitejši pokret med nami v zadnjih štirih desetletjih. Izmed 15 novomašnikov, ki so poleti 1889. sli obdelovat lavantinski vinograd Gospodov, jih je med tem že 5 odšlo po plačilo v večnost (Bogataj J. Munda, A. Suta, Zagajšek, Urban). Deset pa jih je dočakalo 35letnico v službi Gospodovi in prihitelo k Sv. Roku zahvaliti se Bogu, za v tem času prejete milosti. In sicer so to poleg gospoda prof. Vrežeta še sledeči gg.: Franc Moravec, stolni župnik in kanonik v Mariboru, dr. Anton Medved, gimnazijski profesor v Mariboru, Josip Cerjak, konzistorijalni svetovalec in dekan v Slov. Bistrici, Martin Medved, dekan v Braslovčah, Stefan Pivec, dekan v Vuzevici, Janez Rotner, dekan v Skaljah, Jožef Gunčer, župnik v Šmihelu nad Mozirjem, Franc Ogrizek, župnik v pokoju in Vojniku in Peter Zdravec, župnik pri Sv. Lenartu nad Veliko nedeljo. Vsi jubilarji so prišli v Šmarje že na predvečer. Ko je večerni vlak privozil v Šmarje, zažarela je romarska cerkev sv. Roka v bajnem svitu velikanskega kresa, zagrmeli so topiči in glasni «živio»-klci na hribečku zbrane množice, pritrkavanje zvonov obeh cerkev pa je ob ravno nastopajočem mraku naznanjalo jutranjo slovesnost.

Zjutraj 16. julija — obletnica mašniškega posvečenja gg. jubilarntov in posvečenja cerkve sv. Roka — so sv. mašam v farni cerkvi sledile po prekrasno sestavljenem sporedu sv. maše še v vseh večjih kapelah proti Sv. Roku, ki so jih jubilarji darovali za vse žive in rajne svoje učence, dobrotnike, prijatelje in svoji skrbi izročene vernike. Neutrudno je pri tem poveljeval čast božjo domači pevski zbor pod vodstvom gospoda Zeliča. Ob 8. uri so množice vernikov že napolnile romarsko cerkev in še so prihajale vedno nove. Pridiga se je vsled tega morala prestaviti izven cerkve. Ob pol 9. uri je nastopil kot cerkveni govornik gospod profesor dr. Anton Medved, ki je najprej pozdravil na tisoče breječo množico, posvetil nato srce pretresajoče besede duhovniškim žrtvam Drave, potem pa v globoko zamišljenem govoru predočil duhovnika kot srednika med Bogom in ljudstvom, kot svetilnik sredi teme in kot delivca božjih dobrot. Sledila je zahvalna slovesna sv. maša, ki jo je daroval gospod dekan Rotner, nato pa črno sveto mašo za v Dravi pokopane sobrate, ki jo je daroval gospod profesor Vreže. Ob pol 11h je bila cerkvena slovesnost končana, a množicez branih vernikov se kar niso mogle ločiti od kraja prehitro minule slovesnosti. Skoro od polneva naprej je cerkev odmevala od Marijinih in drugih nabožnih pesmi. Le počasi se je hribeček sv. Roka zopet izpraznil.

Cerkveni slovesnosti je nato sledil bratski sestanek duhovnikov v gostoljubni hiši čuvarja Sv. Roka g. prof. Vrežeta, katerega se je poleg jubilarntov udeležilo še večje število drugih gostov. Slavljenje so tukaj prihitali pozdravit tudi župani in občinski svetovalci obeh šmarskih občin ter načelnik krajnega šolskega sveta, ki so jubilarntom želeli, da se sestajajo naprej kot bratje vsako leto še petnajst, da še petindvajset let k enakim slovesnostim. Isto žele tudi vsi dobromisleči Šmarčani.

Kdo je kriv vsega gorja v Sloveniji? Od Sv. Lenarta nad Laškim nam poročajo: Naši samostojnejši trosijo okoli laži, češ, dr. Korošec je glasoval za kuluk (tlako), za strašne davke, huda vojaška bremena itd. Zopet bi radi vse na dr. Korošča navalili. Kdo pa je kriv vseh teh bremen, ki se hočejo naložiti na naša bremena? Centralizem, za katerega so ob svojem času glasovali vsi samostojni poslanci, ki so bili v Beogradu le petolizci Srbijancev. Ako bi se delale postave za Slovenijo v Ljubljani, pa ne v Beogradu, potem bi gotovo ne bilo ne kuluka in drugih strašnih bremen. Torej samostojnejši, le lepo tiho, sicer pridemo z imeni na dan, da bo svet spoznal naše samostojne dolgotneže.

Shod SLS v Kamnici pri Mariboru. Prihodnjo nedeljo, dne 22. julija po rani sv. maši ima gospod poslanec Zebot v Kamnici pri Mariboru na posojilniškem vrtu, v slučaju slabega vremena pa v posojilnici zborovanje SLS oziroma Kmetske zveze. Vabimo vse naše somišljenike v Kamnici, kakor tudi iz sosednjih župnij, da se tega zborovanja v velikem številu udeležijo!

Shodi poslanca Pušenjaka. Dne 29. julija ima gospod poslanec Pušenjak po rani sv. maši shod na Ljubnem, ob 4. uri popoldne shod v Lepi njivi v gostilni Brinovšek.

Mariborske novice. Pretekli teden se je zgodilo v Mariboru primeroma zelo malo novega za širšo javnost. Mariborska gospoda je bila v dnevih pekočega solnca zelo nezadovoljna z vročino. Minuli ponedeljek je blagoslovljeni dež omilil vročino in neprecenljivo veliko koristil vrtovom, vinogradom, travnikom in polju. Zadnjo nedeljo smo doživeli v Mariboru zopet dve smrtni nesreči. Pri

kopanju oziroma pri skakanju v vodo je utonil sin čevljarja Gobeca Edvarda, trupla se do sedaj niso potegnili iz vode. Proti večeru v nedeljo je vlak na drobne kose razmesaril železničarja Roberja pri severni bločnici glavnega kolodvora. Sokol v Studencih je imel svojo veselico v nedeljo in zvečer se je Maribor jezil nad sokolskim tuljenjem po ulicah. Orjuna miruje, ker ima preveč opravka s sodiščem in policijo.

Romarski vlak k Mariji Pomagaj bo vozil v petek, dne 24. avgusta. Na Brezjah ostanemo v soboto. V soboto zvečer pridemo v Ljubljano, ker bomo drugi dan navzoči pri katoliškem shodu. V nedeljo zvečer se povrnemo domov. Ako se bo prijaviło zadosti romarjev, bi lahko vozili posebni vlaki iz Brežic, Dravograda po Savinjski dolini, Ljutomeru, Maribora in Celja. Romarski vlaki se bodo organizirali v Ljubljani in bodo od tam razposlani potrebni oklici na župnijske urade. — Kdor želi meti glede teh vlakov kako pojasnilo, naj se obrne na pripravljalni odbor za Katoliški shod v Ljubljano, ne pa v Maribor. Romarji bodo imeli polovične cene na železnici. Natančnejši pogoji se bodo pravočasno objavili.

Učenec Ivan Gostenčnik je pobegnil od doma iz Maribora vsled slabega spričevala. Videli so ga že večkrat v okolici Maribora, kjer se zadržuje pri kmetih. Fant je star 13 let, oblečen v črne žametne hlače do kolen ter v siv športni suknjič. Na nogah ima črne nogavice in čevlje. Lase ima plave, po licu pa solčne pike. Starši od fanta prosijo vse, ki bi ga kje videli, da to naznanijo policijskemu komisarijatu v Mariboru, ali pa naravnost starejšem na naslov: Jurij Gostenčnik, sprevodnik juž. železnice, Aleksandrova cesta 35, Maribor.

Smrt pač bridke seka rane. (Dopis od Sv. Marjete na Dravskem polju.) «Smrt pač bridko seka rane», pravi pesem, to smo močno občutili tudi mi, ko smo 10. 7. položili v grob vrlega moža Stefana Cafuta, moža poštenjaka, dobrega srca, pa tudi trdne, neustrašene volje. Bil je skrben o sin svoji družini, a tudi otroško vdan sv. Cerkvi in zvest sin svojega naroda. Bil je odločen narodnjak vedno, tudi takrat, ko je v naši vasi bilo skoro vse zastupljeno in nahujskano od nemškutarije, kakor tudi sedaj, ko sokolsko-orjunsko-samostojno učiteljska šuntarija pri nas razsaja in grozi s pobojem in uničenjem. V začetku vojske so ga preganjali zaradi njegovega odločnega narodnega mišljenja, bil je z drugimi narodnjaki na «črni listi», a on se ni ničesar ustrašil, ampak je ostal zvest veri in narodu svojemu. Ni pa tega kazal samo z besedami, ampak z dejanjem. Dokler je bil zdrav, je bil v občinskem odboru, do zadnjega je bil cerkveni ključar ter med ustanovitlji posojilnice ter član načelstva. Bil je zvest naročnik krščanskih časopisov ter poztvovalec prijatelj naših mladinskih organizacij, zlasti Orlov. Vdano je prenašal težave dolge bolezni. Pevski zbor mu je v znak hvaležnosti zapel ganljivo nagrobno, z vznešenimi besedami mu je govoril ob grobu v slovo njegov rojak, šentiljski kaplan gospod Ivo Greif. Zvestoba do Boga, cerkve in naroda je dičila tvoj blagi značaj, naj bo Gospod plačnik Tvoj za zvestobo Tvojo, a tudi mi ti hočemo ohraniti zvest spomin.

Bivši samostojni poslanec Dobnik obsojen. Od Sv. Janža na Dravskem polju poročajo: Dne 13. julija 1923 je bil Stefan Dobnik, bivši jurist in samostojni poslanec, sedaj mlinar v Zlatoličah kaznovan pri okr. sodišču v Ptujju na 300 dinarjev kazni ali tri dni zapora radi razžaljenja časti, ker je na nekem zakotnem samostojnem sestanku rekel, da je kaplan Krušič «Hauptbaraba». Dasiravno se je Dobnik hvalil, da je on mogočen in spreten pravnik, kateremu ni mogoče do živga, jih enkrat le poštono skupil celo od enega kaplana. Da Dobnik sovraži duhovščino, zlasti kaplane, to je dobro znano, saj se vedno tožari in spletkari zahrbtno, kjer le more. Posebno pa mu je na poti Slovenski gospodar, ker parkrat preveč kritiziral Dobnikovo politiko. Sicer pa človek, ki se v javnost podaja, mora biti pripravljen, da ga javnost tupatam tudi okrtiči. Zdravo.

Poslanec Pušenjak je stavil interpelacijo 1. na ministra prosvete, v katerem zahteva, da se da občini Sv. Primož nad Muto izdatna pomoč za zgradbo nove šole tik cerkve sv. Primoža nad Muto, 2. na ministra saobračaja, v katerem zahteva, da minister upliva na južno železnico v tem smislu, da ista napravi nasproti gostilni Janiš med postajami Vuzevica in Dravograd postajališče in nakladišče, kar je dolgoletna zahteva prebivalstva.

Od Sv. Miklavža. Vsled neresničnih vesti, ki so se širile po občini in o slabem delovanju župana Jožefa Vauhniku, je sklenil isti podati ostavko. Ker pa je občinski odbor na javni seji dne 13. t. m. dognal, da so bile vse te vesti neresnične ter, da so jih namenoma širili gotovi ljudje, hoteč škodovati g. županu, je istega naprosil, da nadalje ostane na svojem mestu ter mu s tem izrekel popolno zaupanje. Občinski odbor pozivlja ves širitelje teh vesti na odgovornost, ker drugače se jih bo smatralo za najpodlejšje zločince in obrekovalce. Občinski odbor.

Kaj nam poročajo zanimivega od Sv. Bolfenka v Slov. gor. Nabori v vseh občinah so končani: enega so odbrali za topničarje, 1 za dragonce, 1 za saniteto, 3 za pešadijo, 3 so začasno oprostili vojaške službe. — Ko je hotela leta 1918 neka družba otvriti reden avtomobilski promet med Mariborom—Št. Lenratom—Ptujem, je državna oblast ugovarjala, češ: ceste so preslabe. Zdjaj pa vozi po isti cesti težki Pirichov tovorni avto, časih celo z dvema vozoma opeko in druga stavbene potrebščine iz Ptujja k Sv. Lenartu, vrhutega švigajo brezštevilni osebni avtomobili po tej cesti vsak dan gor in dol; zdaj pa je cesta dovolj močna, četudi ni več videla gramoza že dobrih osem let. In zakaj je zdaj dovolj močna? Ker nikdo ne vpraša visoke gospode, ali sme voziti ali ne. To je tudi posledica vojske — pomagaj si sam. Seveda bo moral okrajni zastop od takih družb ali tovarn, ki rabijo cesto izredno močno in jo radi tega tudi izredno